Europski parlament
2024-2029

USVOJENI TEKSTOVI

P10_TA(2025)0326

Odnosi EU-a i Saudijske Arabije

Rezolucija Europskog parlamenta od 16. prosinca 2025. o odnosima EU-a i Saudijske Arabije (2025/2082(INI))

Europski parlament,

– uzimajući u obzir članke od 205. do 222. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),

– uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Saudijskoj Arabiji, posebno one od 25. listopada 2018. o ubojstvu novinara Džemala Hašogdžija u saudijskim konzulatu u Istanbulu[1], od 11. veljače 2021. o humanitarnoj i političkoj situaciji u Jemenu[2] te od 8. srpnja 2021. o smrtnoj kazni u Saudijskoj Arabiji, posebice o slučajevima Mustafe Hashema al-Darwisha i Abdullaha al-Howaitija[3],

– uzimajući u obzir Zajedničku komunikaciju Komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 18. svibnja 2022. o strateškom partnerstvu sa Zaljevom (JOIN(2022)0013) i zaključke Vijeća od 20. lipnja 2022. na tu temu,

– uzimajući u obzir mandat Vijeća za otvaranje pregovora o pojedinačnim sporazumima o strateškom partnerstvu sa zemljama Vijeća za suradnju arapskih država Zaljeva (Vijeće za suradnju u Zaljevu), odnosno Kraljevinom Bahreinom, Državom Kuvajtom, Sultanatom Omanom, Državom Katrom, Kraljevinom Saudijskom Arabijom i Ujedinjenim Arapskim Emiratima,

– uzimajući u obzir zajedničku izjavu s prvog sastanka na vrhu EU-a i Vijeća za suradnju u Zaljevu od 16. listopada 2024.,

– uzimajući u obzir zajedničku izjavu s 29. sastanka Zajedničkog vijeća i ministarskog sastanka Vijeća za suradnju u Zaljevu i EU-a održanog 6. listopada 2025.,

---

1 SL C 345, 16.10.2020., str. 67.
2 SL C 465, 17.11.2021., str. 126.
3 SL C 99, 1.3.2022., str. 185.

– uzimajući u obzir preporuku za odluku Vijeća o novim pregovaračkim smjernicama za regionalni sporazum o slobodnoj trgovini i bilateralne sporazume o slobodnoj trgovini sa zemljama Vijeća za suradnju arapskih država Zaljeva odnosno Kraljevinom Bahreinom, Državom Kuvajtom, Sultanatom Omanom, Državom Katarom, Kraljevinom Saudijskom Arabijom i Državom Ujedinjenim Arapskim Emiratima (COM(2025)0194),

– uzimajući u obzir dogovor o suradnji između Europske službe za vanjsko djelovanje i Ministarstva vanjskih poslova Kraljevine Saudijske Arabije, potpisan 3. listopada 2021.,

– uzimajući u obzir 4. dijalog EU-a i Kraljevine Saudijske Arabije o ljudskim pravima, održan 20. prosinca 2024. u Rijadu,

– uzimajući u obzir globalni režim sankcija EU-a u području ljudskih prava, uspostavljen u prosincu 2020.,

– uzimajući u obzir Smjernice EU-a o borcima za ljudska prava, usvojene 2004. i revidirane 2008.,

– uzimajući u obzir izvješće skupine stručnjaka UN-a za zemljopisna imena od 8. travnja 2025. o Kraljevini Saudijskoj Arabiji (2025/169/CRP.169),

– uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o ukidanju svih oblika diskriminacije žena od 18. prosinca 1979.,

– uzimajući u obzir članak 55. Poslovnika,

– uzimajući u obzir izvješće Odbora za vanjske poslove (A10-0230/2025),

A. budući da je Saudijska Arabija jedan od ključnih bilateralnih i regionalnih partnera EU-a; budući da je važno produbiti tu suradnju u smjeru strateškog partnerstva u cilju jačanja bilateralnih odnosa i promicanja suradnje u raznim sektorima, uključujući obranu, kulturu i inovacije, ali prije svega energetiku;

B. budući da je Saudijska Arabija 17. po veličini trgovinski partner EU-a na svijetu i da je EU najveći strani ulagač u Saudijsku Arabiju;

C. budući da su tijekom posljednjeg desetljeća Saudijska Arabija i Kina produbile svoje veze u okviru projekta „Vizija 2030.” Saudijske Arabije, a Saudijska Arabija postala je najveći primatelj ulaganja u okviru kineske inicijative „Jedan pojas, jedan put”, uključujući ulaganja u stratešku infrastrukturu kao što su luke i digitalne mreže; budući da je Kina od 2019. glavni kupac saudijske sirove nafte; budući da su Saudijska Arabija i Kina 2016. osnivanjem Zajedničkog odbora na visokoj razini, kao i pododborâ, pojačale suradnju u

području vanjske politike, sigurnosti, energetike, trgovine i tehnologije;

D. budući da Saudijska Arabija jača svoje odnose s Indijom, posebno putem projekta pod nazivom „Gospodarski koridor Indija – Bliski istok – Europa (IMEC)”, čiji je cilj bolja povezanost Azije i Europe preko Arapskog poluotoka;

E. budući da Saudijska Arabija dodatno potvrđuje svoj status pouzdanog regionalnog posrednika i ključnog globalnog aktera te je od presudne važnosti da to čini uz potpuno poštovanje i promicanje ljudskih prava i međunarodnog prava;

F. budući da je pred Međunarodnim sudom u tijeku predmet koji se odnosi na primjenu Konvencije o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida u pojasu Gaze (Južna Afrika / Izrael), koji je 29. prosinca 2023. pokrenula Južna Afrika;

G. budući da Saudijska Arabija osnažuje dijalog i suradnju s EU-om u području ljudskih prava;

H. budući da promicanje poštovanja ljudskih prava i međunarodnog prava u vanjskoj politici, uključujući trgovinu, za EU predstavlja ugovornu obvezu utvrđenu u člancima 3. i 21. Ugovora o Europskoj uniji;

I. budući da je Odbor UN-a za ukidanje diskriminacije žena u svojim zaključcima o Saudijskoj Arabiji iz listopada 2024. izrazio zabrinutost zbog ukorijenjenih diskriminirajućih praksi, uznemiravanja aktivistica i šireg učinka kaznenih mjera, uključujući primjenu smrtne kazne;

J. budući da će sljedeći sastanak na vrhu EU-a i Vijeća za suradnju u Zaljevu, koji će se održati 2026. u Rijadu, biti ključan za daljnje širenje opsega odnosa EU-a i Saudijske Arabije te jačanje suradnje u ključnim pitanjima od zajedničkog interesa;

Bilateralni odnosi EU-a i Saudijske Arabije

1. ističe pozitivan angažman EU-a i Vijeća za suradnju u Zaljevu kao dvaju vodećih aktera na proširenom Sredozemlju tijekom prvog sastanka na vrhu EU-a i Vijeća za suradnju u Zaljevu održanog 2024.; potvrđuje da EU nastoji ojačati bilateralne veze sa svakom zemljom iz Vijeća za suradnju u Zaljevu putem sporazumâ o strateškom partnerstvu kojima bi se ispravio trenutačni nedostatak pravno obvezujućeg okvira za bilateralne odnose između EU-a i Saudijske Arabije, čime bi se ostvario potencijal za dublju i širu suradnju u područjima kao što su vanjska i sigurnosna politika, pravosuđe i izvršavanje zakonodavstva, trgovina i ulaganja, energetika i klima, digitalna transformacija, okoliš, istraživanje i inovacije, umjetna inteligencija, povezivost, digitalno upravljanje, obrazovanje, kultura,

istraživanje, mladi i međuljudski kontakti, kao i za jamčenje reformi u području ljudskih i radničkih prava u zemljama Vijeća za suradnju u Zaljevu;

2. pozdravlja usklađenost i suradnju između Saudijske Arabije i EU-a u području vanjske i sigurnosne politike;

3. naglašava potencijal za daljnju gospodarsku suradnju EU-a i Saudijske Arabije u području održive energije, kritičnih sirovina, informacijske tehnologije i poduzetništva, napominjući da je gospodarska suradnja između EU-a i Saudijske Arabije temelj bilateralnih odnosa; poziva na pojačanu suradnju EU-a i Saudijske Arabije u tim područjima; podržava usklađenost Saudijske Arabije sa zakonodavstvom EU-a o dužnoj pažnji pri sklapanju gospodarskih ili poslovnih sporazuma u kojima sudjeluju poduzeća koja su u vlasništvu Fonda Saudijske Arabije za javna ulaganja ili su s njim povezana;

4. naglašava da bi produbljivanje suradnje EU-a i Saudijske Arabije u području energetike i trgovine trebalo povećati stratešku autonomiju EU-a zahvaljujući kratkoročnoj diversifikaciji pouzdanih izvora opskrbe energijom; naglašava da je Saudijska Arabija, iako je i dalje jedan od ključnih globalnih aktera na tržištima fosilnih energenata, ujedno započela put diversifikacije i održivosti, s ulaganjima u obnovljivu energiju, posebno u velike projekte u području solarne energije i vodika; napominje da je Saudijska Arabija sada među deset najvećih svjetskih tržišta za skladištenje energije, čime se dodatno unapređuje njezin vodeći položaj u području energije iz obnovljivih izvora; ističe da iskorištavanje golemog solarnog energetskog potencijala Saudijske Arabije zajedno s naprednim tehnologijama EU-a u području obnovljivih izvora energije može omogućiti zajedničke inicijative u području zelenog vodika, održivih goriva i energetske infrastrukture sljedeće generacije;

5. ponovno potvrđuje da je EU predan pružanju potpore Saudijskoj Arabiji u nastojanju da ostvari društveno-gospodarsku diversifikaciju i reformu, što uključuje i promicanje održivog razvoja;

6. ponovno potvrđuje da je EU i dalje predan radu na sigurnom i uzajamno korisnom aranžmanu putovanja bez vize s preostalih pet zemalja Vijeća za suradnju u Zaljevu kako bi se osiguralo jednako postupanje prema njima, što bi se moglo ocijeniti u kontekstu nove vizne strategije EU-a; napominje veliku ekonomsku važnost turista iz Saudijske Arabije za države članice EU-a, posebno u podupiranju ključnih sektora kao što su ugostiteljstvo, maloprodaja i kulturna industrija; naglašava da saudijski građani ne predstavljaju izvor

pritiska nezakonitih migracija[4] te stoga poziva Komisiju i države članice da razmotre ukidanje viza za schengenski prostor, nakon što se odobri kaskadni pristup, kako bi se olakšao turizam, poboljšale međuljudske razmjene i dodatno ojačale gospodarske i kulturne veze između EU-a i Saudijske Arabije;

7. poziva EU da dodatno olakša regulatornu suradnju, što će Saudijskoj Arabiji pomoći u uspostavi pravila i postupaka za uspješnu energetsku diversifikaciju i socioekonomske reforme; potiče snažnija partnerstva između EU-a i saudijskih obrazovnih i istraživačkih ustanova, među ostalim putem programa kao što su Erasmus Mundus i Obzor Europa; naglašava da je važno stvoriti uvjete potrebne za veću mobilnost studenata; ističe da će veće mogućnosti razmjene za mlade znatno doprinijeti učvršćivanju odnosa između EU-a, Saudijske Arabije i regije Zaljeva u cjelini;

Vanjskopolitički prioriteti Saudijske Arabije i prilike za EU

8. naglašava sve veću važnost Saudijske Arabije kao diplomatskog aktera i njezine znatne doprinose regionalnoj i globalnoj stabilnosti, posebno u kontekstu izraelskih vojnih operacija u Gazi, kao i u pogledu nedavnih zbivanja u Siriji, Libanonu, Jemenu, Crvenom moru i Sudanu;

9. poziva na snažniju vanjsku i sigurnosnu suradnju u svjetlu regionalnih eskalacija; ističe da se i u zajedničkoj komunikaciji o strateškom partnerstvu sa Zaljevom i u budućem sporazumu o strateškom partnerstvu poziva na snažniju političku i sigurnosnu suradnju; naglašava da se takva suradnja mora temeljiti na zajedničkoj predanosti poštovanju međunarodnog prava, uključujući ljudska prava, međunarodno humanitarno pravo i Povelju UN-a; izražava potporu odluci Vijeća iz srpnja 2025. kojom se Komisija i visoka predstavnica Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku ovlašćuju za početak pregovora o uspostavi sporazuma o strateškom partnerstvu s Kraljevinom Saudijskom Arabijom; uviđa da ta inicijativa predstavlja ključnu priliku za promicanje strateških interesa EU-a, poticanje regionalne stabilnosti i poboljšanje suradnje u područjima energetike i sigurnosti; poziva na snažan i aktivan angažman obiju strana tijekom cijelog pregovaračkog procesa kako bi se osiguralo njegovo brzo i pravodobno zaključenje; naglašava da bi pojačana suradnja EU-a sa Saudijskom Arabijom također trebala služiti jačanju zajedničkih obveza u pogledu mira i stabilnosti te zaštiti multilateralnog sustava utemeljenog na pravilima;

---

[4] Provedbena odluka Komisije od 22. travnja 2024. o utvrđivanju prilagođenih pravila o izdavanju viza za višekratni ulazak saudijskim državljanima koji borave u Saudijskoj Arabiji i ondje podnose zahtjev za vizu za kratkotrajni boravak te o stavljanju izvan snage Provedbene odluke Komisije C(2022)8007 (C(2024)2689).

10. ističe važnu diplomatsku ulogu Saudijske Arabije, posebno kao podršku smirivanju napetosti u Jemenu, jačanju pomorske sigurnosti u Crvenom moru, održavanju pregovora o Ukrajini i olakšavanju dijaloga o Sudanu, čime konstruktivno doprinosi regionalnoj i međunarodnoj stabilnosti;

11. poziva Saudijsku Arabiju da nastavi surađivati s EU-om u borbi protiv terorizma i sprečavanju radikalizacije, što je borba koja se mora provoditi u skladu s međunarodnim standardima u području ljudskih prava; naglašava važnost dalekosežnog usklađivanja EU-a i Saudijske Arabije u tim područjima;

12. prima na znanje napore koje Saudijska Arabija ulaže u smirivanje napetosti u vezi s izraelskim vojnim operacijama u Gazi; podsjeća na svoje stajalište iz Rezolucije od 11. rujna 2025. o Gazi na točki pucanja: djelovanje EU-a u borbi protiv gladi te hitna potreba za oslobađanjem talaca i pomakom prema dvodržavnom rješenju[5] te pozdravlja Deklaraciju iz New Yorka o mirnom rješavanju pitanja Palestine i provedbi dvodržavnog rješenja od 29. srpnja 2025., koju je Opća skupština UN-a podržala 12. rujna 2025.;

13. prima na znanje napore koje su Saudijska Arabija i još neke arapske države uložile u normalizaciju diplomatskih odnosa s Izraelom u okviru Abrahamovih sporazuma iz 2020.; poziva EU da, u cilju unapređenja regionalne stabilnosti i slijedeći vlastiti okvir prihvaćenog dvodržavnog rješenja, podrži inicijative usmjerene na izgradnju široke regionalne i međunarodne potpore boljoj budućnosti arapsko-izraelskih odnosa;

14. pohvaljuje znatan diplomatski i financijski angažman Saudijske Arabije prema Siriji, među ostalim putem regionalnih savjetovanja te širih napora za stabilizaciju i obnovu; poziva Saudijsku Arabiju i njezine partnere u regiji da pomognu prijelaznoj sirijskoj vladi u uspostavi trajne i uključive političke i sigurnosne strukture; naglašava važnost očuvanja suvereniteta i teritorijalne cjelovitosti Sirije te sudjelovanja i zaštite sirijskih manjina; poziva na pojačanu suradnju između EU-a i Saudijske Arabije kako bi se potpomogla mirna i uključiva tranzicija u Siriji te zaštitili kršćani i sve druge zajednice u Siriji, uz jamstvo njihove sigurnosti, vjerske slobode i zaštite njihove kulturne baštine;

15. ponovno potvrđuje potporu EU-a političkoj i društveno-gospodarskoj obnovi Libanona i ističe važnost suradnje EU-a i Saudijske Arabije u provedbi Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 1701 (2006) te podupiranju Libanonskih oružanih snaga; pozdravlja napore libanonske vlade i poziva na razoružanje Hezbolaha; ponavlja da je važno da sve zemlje u regiji poštuju suverenitet i teritorijalnu

---

5 Usvojeni tekstovi, P10_TA(2025)0199.

cjelovitost Libanona te istodobno poziva sve strane da zaštite pripadnike privremenih snaga UN-a u Libanonu (UNIFIL);

16. prepoznaje konstruktivnu ulogu Saudijske Arabije u kontekstu trenutačnih regionalnih napetosti, povećane suradnje Saudijske Arabije i Ujedinjenih Arapskih Emirata te postupne normalizacije diplomatskih odnosa s Iranom; ističe usklađivanje EU-a i Saudijske Arabije u pogledu ograničavanja iranskih posrednika i zaustavljanja daljnjeg razvoja iranskog nuklearnog programa;

17. ističe da je postizanje trajnog mira u Jemenu zajednički prioritet EU-a i Saudijske Arabije te pohvaljuje kontinuiranu predanost Saudijske Arabije postizanju uključivog političkog rješenja u Jemenu; poziva Saudijsku Arabiju da podrži neovisni međunarodni istražni mehanizam za kršenja međunarodnog humanitarnog prava u Jemenu u razdoblju od 2015. do 2022.; potiče povećanje humanitarne pomoći EU-a i Saudijske Arabije Jemenu te zajedničke napore obiju strana za suzbijanje napada na humanitarne radnike;

18. pozdravlja pregovore uz posredovanje UN-a održane u siječnju 2025. u Rijadu o uspostavi plana za uključiv mir u Jemenu, koji su doveli do napretka u pogledu rokova za razoružanje hutista; napominje da to i dalje ovisi o gospodarskoj pomoći Saudijske Arabije;

19. naglašava nepokolebljivu predanost EU-a jamčenju zaštite pomorskih ruta i međunarodnih prava plovidbe u Crvenom moru; ističe predanost Saudijske Arabije pomorskoj sigurnosti i poziva na užu političku i obavještajnu suradnju s operacijom pomorskih snaga EU-a Aspides i, u širem smislu, s državama članicama EU-a;

20. pozdravlja činjenicu da je Saudijska Arabija bila domaćin pregovora o prekidu vatre u Ukrajini; potiče Saudijsku Arabiju da bliže surađuje sa svojim partnerima u podupiranju sankcija protiv Ruske Federacije i da poduzme mjere kako bi pomogla u zaustavljanju aktivnosti ruske flote u sjeni;

21. prima na znanje da je Saudijska Arabija preuzela obvezu ulaganja u Sjedinjene Američke Države u iznosu od 600 milijardi USD, uključujući sporazum o obrani i stratešku suradnju u području novih tehnologija;

22. prepoznaje ulogu Saudijske Arabije u poticanju multilateralne suradnje, uključujući putem njezina sve većeg angažmana u Africi, posebno Sahelu, i Aziji; poziva na tješnju koordinaciju između EU-a i Saudijske Arabije u području energetske suradnje, razvoja međuregionalne infrastrukture, izgradnje kapaciteta, razvoja ljudskog kapitala, financijskih instrumenata i mehanizama ulaganja diljem afričkog kontinenta; naglašava važnost integracije projekata pod vodstvom Saudijske Arabije u okvire EU-a, uključujući inicijativu Global Gateway;

23. napominje da je Saudijska Arabija primila službeni poziv za članstvo u skupini zemalja BRICS-a; napominje da suradnja Saudijske Arabije s BRICS-om odražava trend diversificiranih saveza; poziva EU da konstruktivno surađuje sa Saudijskom Arabijom na multilateralnim forumima kako bi se zaštitili uzajamni trgovinski i investicijski interesi;

24. prima na znanje jačanje bilateralnih odnosa između Saudijske Arabije i Turske, posebno u području sigurnosti i obrane; poziva Saudijsku Arabiju da taj odnos iskoristi kako bi uvjerila Tursku da konstruktivno doprinese mirovnom procesu na Bliskom istoku tako da Hamas proglasi terorističkom organizacijom te da okonča političku, ekonomsku i logističku potporu;

25. pozdravlja dosljedno stajalište Saudijske Arabije u pogledu njezine klasifikacije Muslimanskog bratstva kao terorističke organizacije te poziva EU i države članice da slijede njezin primjer i proglase Muslimansko bratstvo terorističkom organizacijom;

Društveno-gospodarska preobrazba Saudijske Arabije i prilike za EU

26. pozdravlja ambiciozne planove Saudijske Arabije u okviru Vizije za 2030., u kojoj se iznose svrhovite društveno-gospodarske reforme za modernizaciju zemlje i njezinih institucija te za diversifikaciju njezina gospodarstva;

27. poziva Saudijsku Arabiju da preoblikuje svoju energetsku sliku i da u okviru Vizije za 2030. prijeđe na obnovljive izvore energije i zeleni vodik; poziva Saudijsku Arabiju da se pridržava svojih obveza u okviru Pariškog sporazuma i u skladu sa stručnim mišljenjem UN-a; napominje da je EU spreman surađivati s pandanima iz Saudijske Arabije na projektima kojima se promiču okolišni ciljevi obiju regija; ističe predanost Kraljevine Saudijske Arabije energetskoj tranziciji te podsjeća na obvezu koju je preuzela prema kojoj do 2060. mora ostvariti cilj nulte neto stope emisija, a do 2030. cilj proizvodnje 50 % električne energije iz obnovljivih izvora; u tom kontekstu pozdravlja jedan od vodećih projekata Saudijske Arabije, usmjeren na proizvodnju četiri milijuna tona čistog vodika godišnje do 2030.;

28. ističe ulogu Saudijske Arabije kao sve važnijeg aktera u lancima opskrbe mineralima i njezine napore da se uskladi s najboljim međunarodnim praksama; naglašava da će proširenje opsega suradnje između EU-a i Saudijske Arabije u tom području biti ključno za daljnju konsolidaciju strategije EU-a za smanjenje rizika u tom području i njegove ambicije za diversifikacijom opskrbe sirovinama;

29. prima na znanje da je Saudijska Arabija ostvarila napredak u smanjenju visoke stope nezaposlenosti mladih, koja je s 35,01 % 2006. pala na 16 % 2023.; preporučuje da spomenuto pitanje ostane jedan od prioriteta Saudijske Arabije;

30. pozdravlja pristup koje su vlasti Saudijske Arabije zauzele u pokazivanju veće tolerancije i odmicanju od restriktivnih vjerskih politika; prima na znanje izravnu vezu između tolerancije i održivog gospodarskog rasta te ističe da otvorenost i uključivost potiču uvjete pogodne za inovacije, ulaganja i društveni napredak; pohvaljuje pozitivne kurikularne reforme provedene u Saudijskoj Arabiji, uključujući prije svega uklanjanje diskriminirajućeg vjerskog sadržaja, pri čemu potiče daljnji napredak u tom pogledu; potiče Saudijsku Arabiju da nastavi s tim reformama;

31. ističe značajan napredak koji je Saudijska Arabija ostvarila u pogledu sudjelovanja žena u radnoj snazi, pri čemu je udio žena porastao na 36 %, a ženama je omogućeno pravo na upravljanje vozilom i putovanje bez muške pratnje; ističe da se sudjelovanje žena u radnoj snazi u Saudijskoj Arabiji od 2017. više nego udvostručilo; napominje da žene u Saudijskoj Arabiji sada posjeduju 45 % malih i srednjih poduzeća i 17 % svih poduzeća; smatra da ta kretanja odražavaju učinak pravnih reformi uvedenih od 2018., uključujući ukidanje zabrane upravljanja vozilom[6], donošenje zakona protiv uznemiravanja i novih propisa o osobnom statusu kojima se minimalna dob za sklapanje braka podiže na 18 godina te time jača autonomija žena; ističe spomenuta postignuća i potiče nastavak reformi usmjerenih na daljnje unapređenje prava žena i njihovog sudjelovanja u javnom životu, pri čemu žene trenutačno čine 41 % javne službe, uključujući više diplomatske položaje, 20 % članstva u Vijeću šure, kao i prvu arapsku muslimanku koje je putovala u svemir; napominje da, unatoč napretku, i dalje postoje izazovi, među ostalim u pogledu Zakona o osobnom statusu i neravnopravnosti između muškaraca i žena u braku, razvodu, skrbništvu nad djecom, nasljeđivanju i vlasničkim pravima;

32. napominje da je Saudijska Arabija pokrenula niz ambicioznih infrastrukturnih projekata uoči održavanja izložbe EXPO 2030. i FIFA-inog Svjetskog nogometnog prvenstva 2034.; oslanja se na sposobnost vlade Saudijske Arabije da zajamči prava radnika na slobodno udruživanje i naglašava da i dalje postoji zabrinutost u pogledu postupanja s radnicima i njihovih prava te u pogledu stope smrtnosti migranata u nesrećama na radnom mjestu u Saudijskoj Arabiji; prima na znanje reforme uvedene u okviru Inicijative Saudijske Arabije za reformu rada te istodobno poziva Saudijsku Arabiju da osigura potpunu provedbu ukidanja sustava sponzorstva kafala 2025. i da zajamči prava radnika na štrajk i sudjelovanje u kolektivnom pregovaranju; očekuje od Saudijske Arabije da iskoristi priliku koju joj je pružilo FIFA-ino Svjetsko nogometno prvenstvo 2034. i da do tada nastavi provoditi reforme; apelira na Saudijsku Arabiju da se uskladi sa zakonodavstvom EU-a o dužnoj pažnji te da prati poduzeća koja zapošljavaju radnike kako bi se osiguralo da ona

---

6 Svjetski gospodarski forum, „Saudijske žene sada zakonski smiju voziti”, 25. lipnja 2018.

pokrivaju sve troškove i naknade povezane sa zapošljavanjem radnika, kao i da poduzme mjere za povrat nezakonitih naknada za zapošljavanje koje plaćaju radnici;

33. prepoznaje prilike za suradnju i slično usmjerene interese EU-a i Saudijske Arabije u okviru strateškog partnerstva između EU-a i Vijeća za suradnju u Zaljevu, kao i u okviru inicijative EU-a Global Gateway o IMEC-u, za koju se očekuje da će predvoditi ulaganja u električne kabele, podmorske telekomunikacije i podatkovne kabele, kao i u cjevovode za zeleni vodik; ocjenjuje njegov potencijal za povezivanje EU-a multimodalnim prometnim vezama; prima na znanje sudjelovanje Sjedinjenih Američkih Država; snažno poziva na rješavanje problema manjka financijskih sredstava za IMEC ulaganjima EU-a, SAD-a i zemalja Zaljeva, kao i na promicanje održivog razvoja infrastrukture; ističe stratešku važnost IMEC-a kao transformacijskog pokretača regionalne povezivosti, gospodarske integracije i geopolitičke suradnje; prima na znanje potencijal za proširenje suradnje u području strateške digitalne infrastrukture, uključujući diversificirane i sigurne podatkovne putove koji povezuju Zaljev i Europu, zajedničkim ciljem jačanja digitalne otpornosti, sigurnosti podataka i povezivosti Europe s Azijom i Afrikom; prepoznaje aktualne napore koje Europska gospodarska komora u Kraljevini Saudijskoj Arabiji (ECCKSA) ulaže u poticanje suradnje između europskih poduzeća i Saudijske Arabije u području prometne i logističke infrastrukture, u skladu sa zakonodavstvom EU-a o dužnoj pažnji;

Ljudska prava

34. poziva na bližu suradnju između EU-a i Saudijske Arabije u području ljudskih prava; pozdravlja dijaloge o ljudskim pravima između EU-a i Kraljevine Saudijske Arabije pod vodstvom Povjerenstva za ljudska prava Saudijske Arabije i posebnog predstavnika EU-a za ljudska prava, pri čemu je četvrti dijalog o ljudskim pravima održan u prosincu 2024. u Rijadu; napominje da su rasprave obuhvaćale širok raspon pitanja iz područja ljudskih prava, uključujući prava žena i ranjivih skupina, vladavinu prava, pravo na pošteno suđenje, smrtnu kaznu, slobodu izražavanja, okupljanja i udruživanja, trgovinu ljudima, gospodarska, socijalna i kulturna prava kao i bilateralnu suradnju i aktivnosti EU-a i Kraljevine Saudijske Arabije na multilateralnim forumima za ljudska prava; naglašava da dijalozi o ljudskim pravima pružaju ključnu platformu za razmjenu gledišta o međunarodnim ljudskim pravima i jačanje multilateralne suradnje te naglašava da bi cilj tih i svih drugih dijaloga o ljudskim pravima koje održava EU trebao biti osiguravanje konkretnog, mjerljivog i vremenski ograničenog napretka u području ljudskih prava, uključujući reforme u području ljudskih prava, zaustavljanje politika zlouporabe, jamčenje odgovornosti za kršenja i oslobađanje nepravedno zatvorenih pojedinaca; poziva na uspostavu strukturiranog mehanizma EU-a za praćenje s jasnim mjerilima i

rokovima i predviđenim naknadnim mjerama za poticanje daljnjeg napretka u reformama ljudskih prava; apelira na EU i države članice da tijekom pregovora o bilateralnom sporazumu o partnerstvu zajednički sa Saudijskom Arabijom dogovore uvjete povezane s ljudskim pravima, uključujući, ali ne ograničavajući se na saudijsku ratifikaciju temeljnih konvencija o ljudskim i radničkim pravima kao i oslobađanje nepravedno zatvorenih pojedinaca;

35. prima na znanje socijalne reforme koje je provela Saudijska Arabija, kao što su novi zakoni o obveznim odnosima, napredak u osnaživanju žena, rad na izradi kaznenog zakona, reforma sustava sponzorstva kafala, kojim se uređuje rad migranata, i provedba novih propisa u području rada; napominje, međutim, da se pravni sustav Saudijske Arabije suočava s izazovima zbog toga što ne postoji kodificirani kazneni zakon i zbog toga što se u osiguravanju toga da određena prava ne budu kriminalizirana oslanja na široko definirano zakonodavstvo;

36. prima na znanje sve veće sudjelovanje civilnog društva u Saudijskoj Arabiji, s više od 5400 registriranih udruga i organizacija, te poziva na daljnje mjere za potporu i održavanje tog pozitivnog trenda; izražava zabrinutost zbog povećanja broja uhićenja aktivista, članova civilnog društva, intelektualaca i boraca za ljudska prava koji ostvaruju svoje pravo na slobodu izražavanja, na internetu i izvan njega, u skladu s međunarodnim pravom o ljudskim pravima; potiče Saudijsku Arabiju da preispita svoju definiciju terorizma, u skladu s međunarodnim standardima; poziva na trenutačno puštanje na slobodu pojedinaca pritvorenih zbog mirnog ostvarivanja svojih prava, posebno ključnih aktivista, boraca za ljudska prava, miroljubivih kritičara, akademika i klerika, te poziva na ukidanje zabrana putovanja onima koji su pušteni na slobodu; podsjeća na to da je Parlament dodijelio nagradu Saharov za 2015. saudijskom blogeru Raifu Badawiju; potiče Saudijsku Arabiju da proširi pristup i posjete svojoj zemlji na veći raspon organizacija za ljudska prava;

37. prima na znanje strategiju Saudijske Arabije za ljudska prava ususret FIFA-inom Svjetskom nogometnom prvenstvu 2034.; ponovno potvrđuje spremnost EU-a da podupire tekuće reforme ljudskih prava, reforme rada i pravne reforme u Saudijskoj Arabiji; poziva na pojačanu suradnju s UN-om i Međunarodnom organizacijom rada u području prava radnika migranata, u provođenju daljnjih sveobuhvatnih i uključivih reformi rada u skladu s međunarodnim standardima, posebno uoči izložbe EXPO 2030. i Svjetskog prvenstva 2034., kako bi se osiguralo da se sve nezgode i smrtni slučajevi radnika migranata, bez obzira na navedeni uzrok, vrijeme i mjesto smrti, propisno istraže te da obitelji preminulih dobiju pravednu i pravodobnu naknadu;

38. ponovno potvrđuje predanost EU-a ukidanju smrtne kazne u svim okolnostima i potvrđuje principijelnu predanost EU-a suradnji sa

Saudijskom Arabijom u tu svrhu; izražava zabrinutost zbog eskalacije pogubljenja u Saudijskoj Arabiji, koja su 2024. dosegla dosad nezabilježen broj od više od 345 pogubljenja; poziva Saudijsku Arabiju da uvede moratorij na pogubljenja; osuđuje kontinuiranu primjenu smrtne kazne za nesmrtonosna kaznena djela, posebno kaznena djela povezana sa zlouporabom droga, što predstavlja kršenje međunarodnog prava o ljudskim pravima, kojim se primjena smrtne kazne ograničava samo na „najteža kaznena djela”, te činjenicu da su više od polovice svih pogubljenih osoba 2025. činili strani državljani, često nakon suđenja koja nisu bila u skladu s međunarodnim standardima poštenog suđenja; poziva na dekriminalizaciju istospolnih seksualnih aktivnosti;

39. izražava žaljenje zbog toga što se pojedinci osuđeni na smrt zbog kaznenih djela koja su počinili kao djeca i dalje nalaze u zatvoru, te poziva saudijske vlasti da ukinu spomenute smrtne kazne, u skladu s obvezama Saudijske Arabije koje proizlaze iz međunarodnog prava i relevantnog kraljevskog dekreta iz travnja 2020.; poziva Saudijsku Arabiju da hitno i bezuvjetno pusti na slobodu sve osobe koje se u zatvoru nalaze zbog mirnog ostvarivanja svojih ljudskih prava;

40. poziva Saudijsku Arabiju da ratificira sve temeljne međunarodne konvencije o ljudskim i radničkim pravima; potiče Saudijsku Arabiju da se pobrine da sve postojeće i novo zakonodavstvo, uključujući kazneni zakon, bude usklađeno s međunarodnim standardima u području ljudskih prava te u tom pogledu ističe važnost bliske suradnje s UN-om i neovisnim organizacijama civilnog društva;

°

° °

41. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije / visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Njegovu Veličanstvu kralju Salmanu bin Abdulazizu al-Saudu, krunskom princu Mohammadu bin Salmanu Al Saudu, Vladi Kraljevine Saudijske Arabije i Vijeću šure; poziva na to da se ova Rezolucija prevede na arapski jezik.